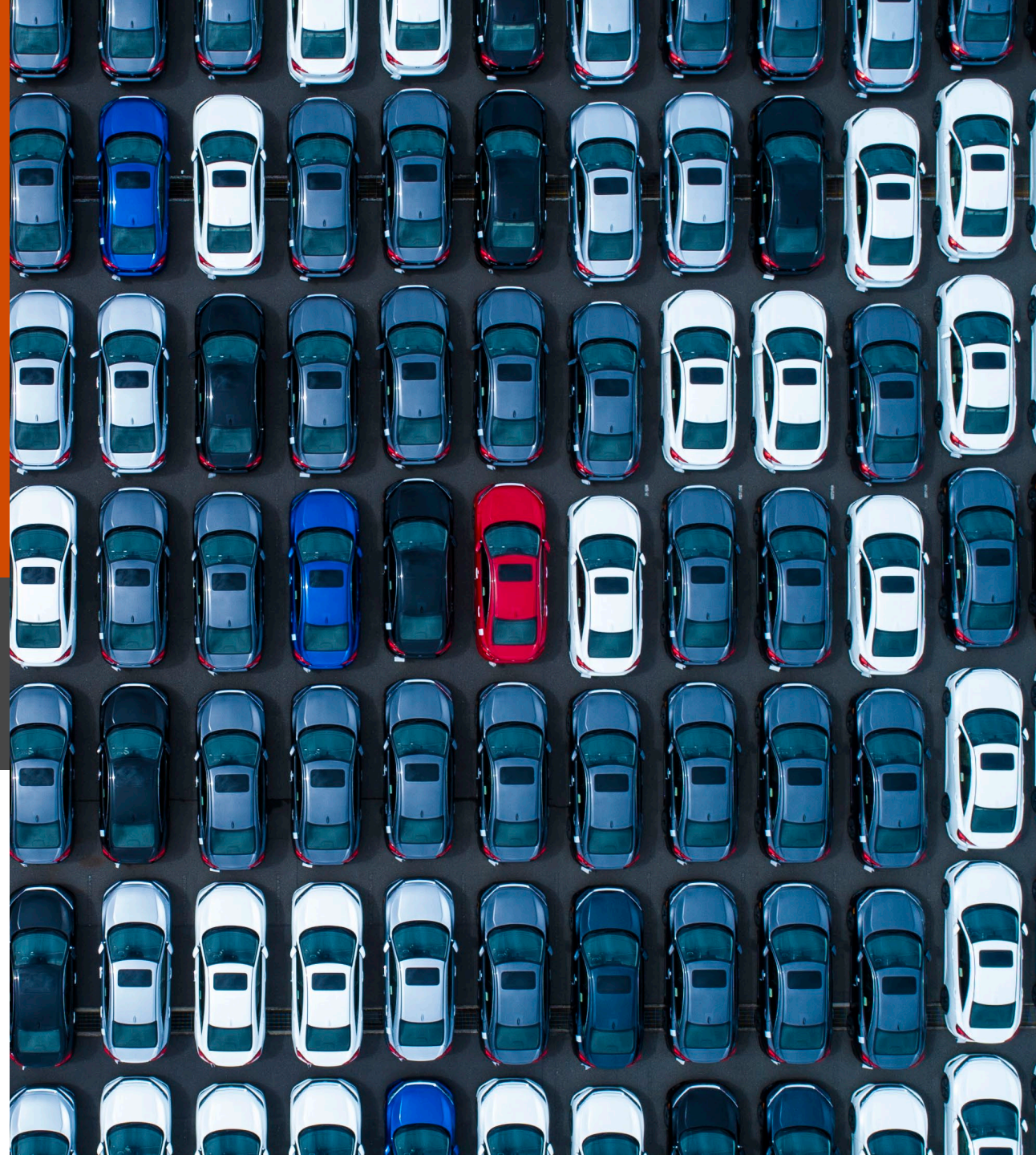

Komentář k makroekonomickému vývoji ovlivňujícímu registraci nových a ojetých vozidel v ČR

Expertní pohled PricewaterhouseCoopers Česká republika

10.7.2023

Registrace aut v České republice zaznamenaly v prvním pololetí roku 2023 oživení, a to i přes některé negativní faktory, které poptávku po autech snižují – zejména ekonomické zpomalení a vysokou inflaci.

Klíčová sdělení

- Automobilový průmysl se po nepříznivých letech ovlivněných pandemií COVID-19 a válkou na Ukrajině opatrně vrací k pozitivnějšímu vývoji. Registrace v první polovině roku oproti stejnému období roku 2022 významně vzrostly, a to téměř o 17%.
- Dodávky chybějících vstupů se daří postupně obnovovat a některé automobilky již hlásí bezproblémové stavy dodavatelských řetězců. Na druhou stranu jiné automobilky problémy stále pocítují a zejména v prvním čtvrtletí omezovaly výrobu.
- Čipy jsou stále zčásti chybějícím artiklem, a to i přes to, že někteří výrobci čipů hlásí převis nabídky – automobilky poptávají jednodušší starší čipy s menší marží. Výrobci elektroniky, kteří poptávají složitější čipy, snižují svou poptávku.
- Na straně poptávky se současná situace odráží ve snížené důvěře spotřebitelů i firem v ekonomiku a v jejich koupěschopnosti a chuti nakupovat. Negativně působí zejména stále vysoká inflace. Tyto negativní poptávkové tlaky tak přetrvávaly v první polovině roku 2023.

- Pro výši registrací v první polovině roku 2023 byly klíčové následující faktory:

Vývoj ekonomiky

- Domácnosti i firmy pocítují dopady ekonomického zpomalení – pokles HDP (především jeho složky spotřeba domácností a investice) a přetrvávající vysoká inflace, která způsobila výrazný pokles reálných mezd o ca 8 %. Ekonomické zpomalení se promítne především ve spotřebě domácností, a tedy i v poptávce po automobilech, a zároveň v investicích firem.

Obnovení dodavatelských řetězců

- Automobilkám se postupně daří obnovovat dodavatelské řetězce. Oproti předchozím období, kdy narušené řetězce negativně ovlivňovaly dodací lhůty a obecně nabídku automobilů, se význam tohoto problému se zmenšuje. Situace u jednotlivých automobilek se ale liší.

Ekologizace

- Ekologizace je aktuálně jedním z nejsilnějších témat pro automobilový průmysl. Automobilky musejí reagovat na tlak regulátorů, a to nejen v EU. Pokračují významné investice do elektromobility a zavádění nových modelů. Investice se pak promítají do profitability automobilek.

Konflikt na Ukrajině

- Konflikt na Ukrajině se v minulosti v automobilovém průmyslu projevil prostřednictvím omezení dodávek a nárůstů cen energií. Jeho dopad se však v posledních měsících zmenšuje.

Očekáváme, že registrace OA v roce 2023 překročí úroveň roku 2022 a dosáhnou

210 až 220 tisíc.

Naši předpověď tak revidujeme směrem vzhůru s ohledem na vývoj Q2 2023.

Zdroj: SDA, analýza PwC

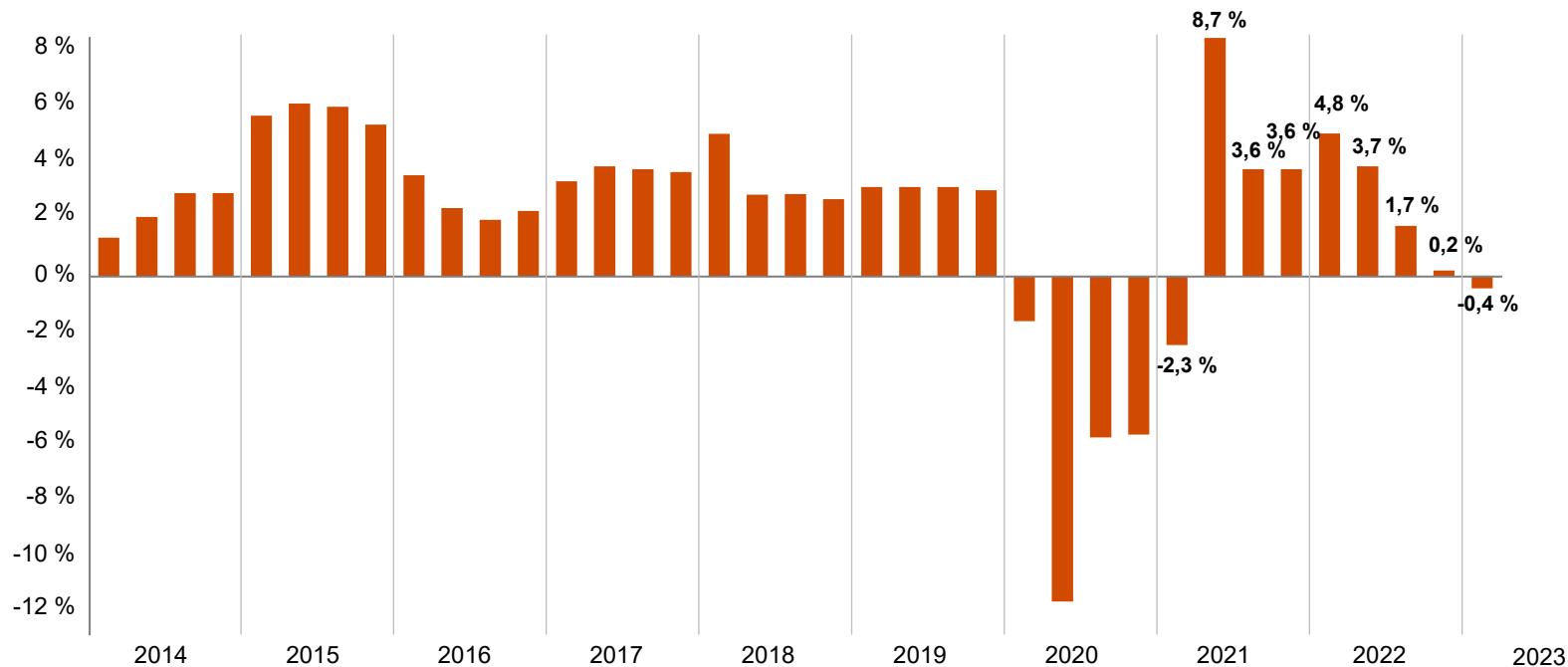

Makroekonomický vývoj

1

Česká ekonomika v prvním čtvrtletí roku 2023 meziročně poklesla o 0,4 %. Dle aktuálních predikcí bude do konce tohoto roku ekonomika stagnovat.

Vývoj HDP [meziroční změna]

Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

PwC Komentář k makroekonomickému vývoji ovlivňujícímu registraci nových a ojetých vozidel v ČR

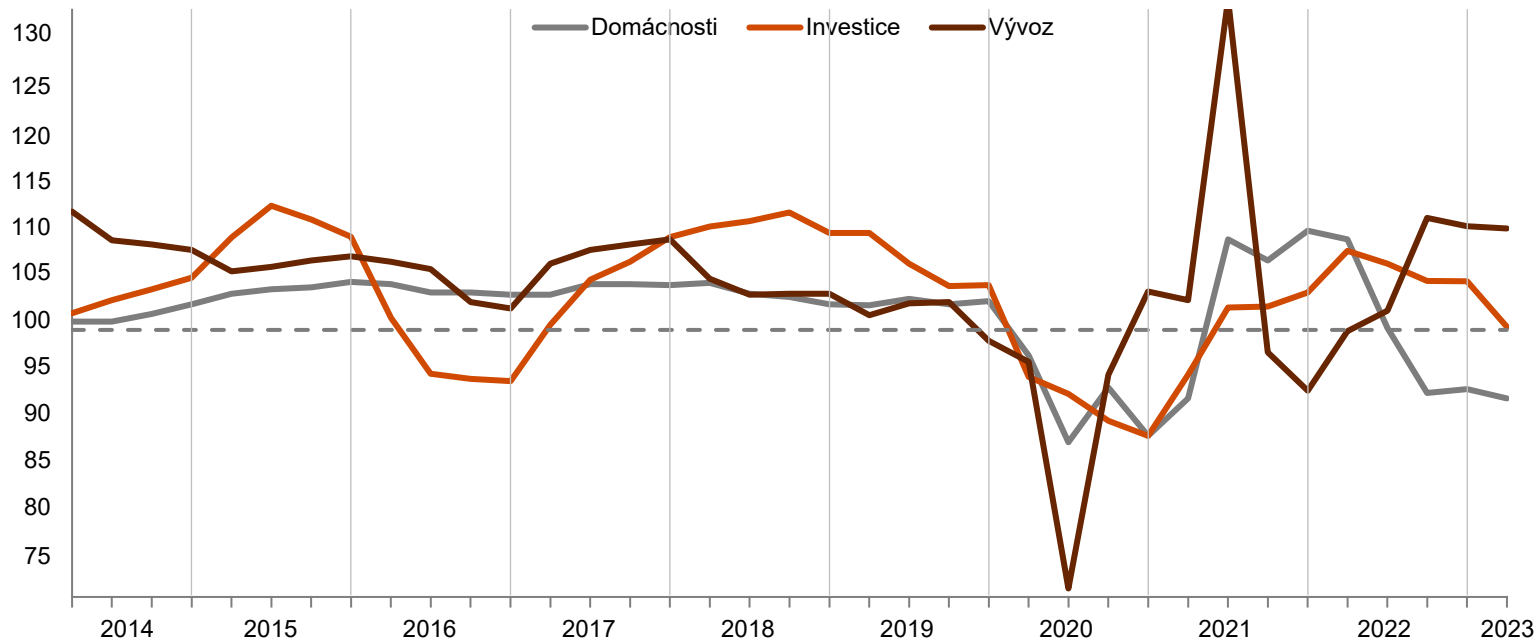
- V prvním čtvrtletí roku 2023 vývoj HDP poklesl v meziročním srovnání o 0,4 %. Jedná se o první negativní hodnotu od jara 2021.
- Výkon ekonomiky byl negativně ovlivněn zejména růstem cen, invazí na Ukrajinu, energetickou krizí a ochabováním celosvětové ekonomiky.
- Aktuální predikce počítají se stagnujícím vývojem v roce 2023.
- Postupně se zlepšující výhled predikuje aktuální prognóza na rok 2024, která počítá s opětovným růstem ekonomiky. Pro tento vývoj je určující i postupně se zotavující německá ekonomika, na kterou je navázána řada českých firem.
- Nižší výkon ekonomiky se negativně odráží na reálné spotřebě domácností i na investicích firem, a tedy i na registracích nových aut.

	Dřívější výhled*		Aktualizované**	
	2022	2023	2023	2024
Predikce HDP				
Česká národní banka	2,5 %	-0,5 %	0,5%	3,0%
Ministerstvo financí	2,3 %	-0,5 %	0,1%	3,0%
Evropská komise	2,5 %	0,1 %	0,2%	2,6%

Poznámka: *z Q1 2023, **z Q2 2023

Nejvýznamněji se na HDP v prvním čtvrtletí roku 2023 promítl export, který vzrostl o 9,5 %. Spotřeba domácností se naopak propadla o 6,4 % a navazuje tak na klesající trend od poloviny předchozího roku. Investice firem stagnovaly.

Vývoj vybraných složek HDP [meziroční index]

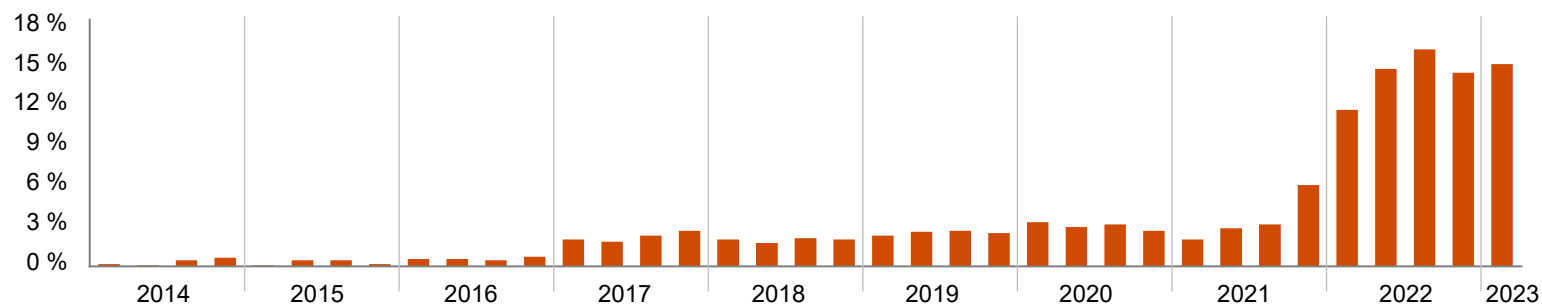
Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

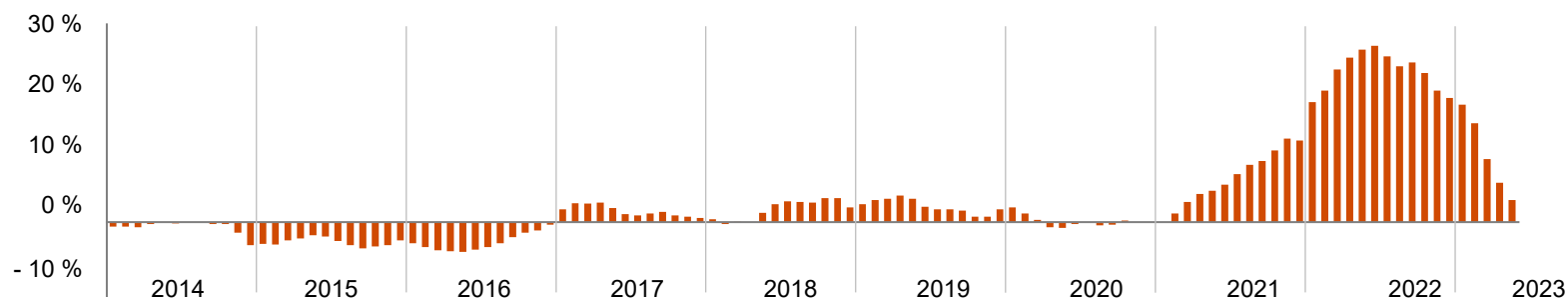
- V prvním čtvrtletí roku 2023 zaznamenaly výdaje domácností propad o 6,4 % oproti předchozímu roku potvrzující nadále klesající vývoj. Tento vývoj je způsoben stále vysokou inflací, úrokovými sazbami a všeobecnou ekonomickou nejistotou.
- Investice firem již od roku 2022 zpomalují a tento trend pokračuje i v posledních měsících – na konci prvního čtvrtletí stagnovaly s mírným růstem 0,3 % v meziročním srovnání.
- Export pokračuje ve svém pozitivním vývoji a v prvním čtvrtletí dosáhl růstu 9,5 %.
- Předpokládáme, že v dalších měsících roku 2023 se bude nižší spotřeba domácností a investic firem pokračovat. Na obě skupiny bude dopadat ekonomické zpomalení a vysoká inflace. Nižší poptávku po automobilech ze strany domácností již pociťují prodejci.

V prvním čtvrtletí roku 2023 inflace mírně vzrostla na 16,4 %. Růst cen v průmyslu se zastavil a v posledních měsících výrazně klesl na 3,6 %.

Vývoj indexu spotřebitelských cen [meziroční index, %]

Vývoj indexu cen průmyslových výrobců [meziroční index, %]

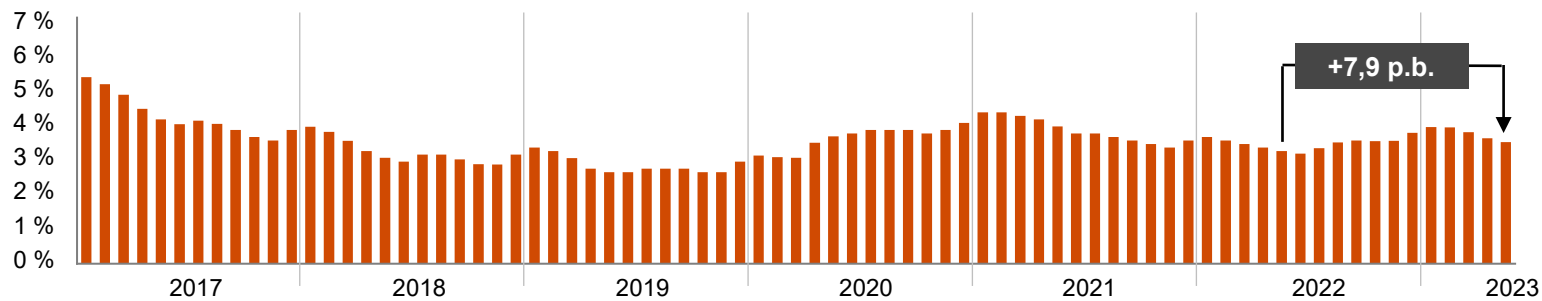

Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

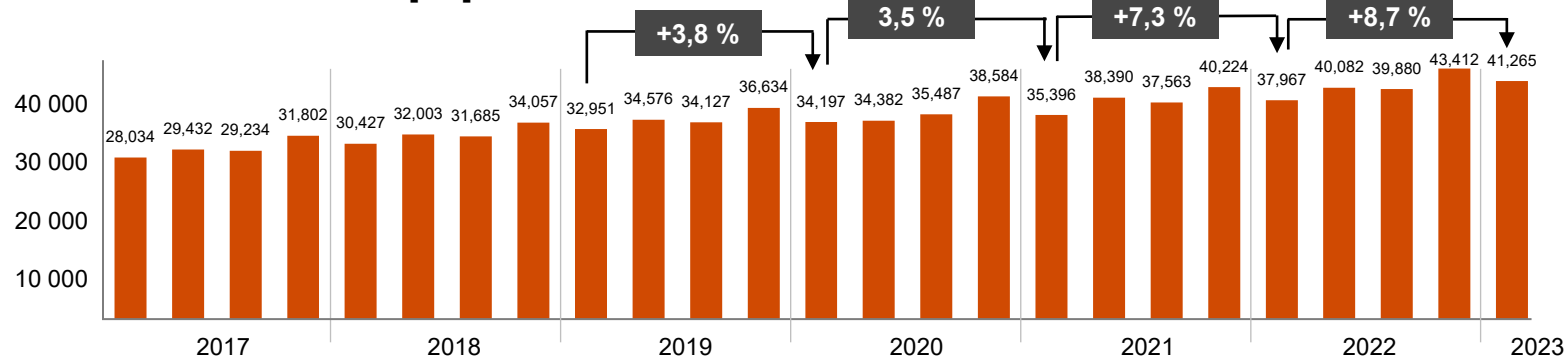
- Inflace měřená pomocí Indexu spotřebitelských cen v prvním čtvrtletí roku 2023 opět mírně meziročně narostla a dosáhla 16,4 %.
- Rekordně vysoké hodnoty inflace jsou způsobeny mnoha faktory, promítá se do nich ceny energií, růst cen výrobních vstupů, měnová politika předchozích let atp.
- V roce 2023 by se inflace měla postupně začít snižovat. Dle aktuálních predikcí ČNB by inflace měla dosáhnout jednociferných hodnot již letos v létě. K hodnotě kolem 2 % by se měla přiblížit na začátku roku 2024.
- Rekordní nárůst cen průmyslových výrobců se zastavil a naopak v posledních měsících významně klesal – v květnu 2023 meziroční index dosáhl 3,6 %.
- Jak na úrovni firem tak domácností předpokládáme negativní dopad vysokého růstu cen do poptávky.

Nezaměstnanost v ČR se stále pohybuje na nízkých hodnotách, okolo 3-4 %. Průměrná mzda v meziročním srovnání vzrostla, ale vlivem inflace bude reálná mzda ale spíše klesat.

Nezaměstnanost [meziroční index, %]

Průměrná hrubá mzda [Kč]

Zdroj: ČSÚ, MPSV, analýza PwC

Nízká nezaměstnanost

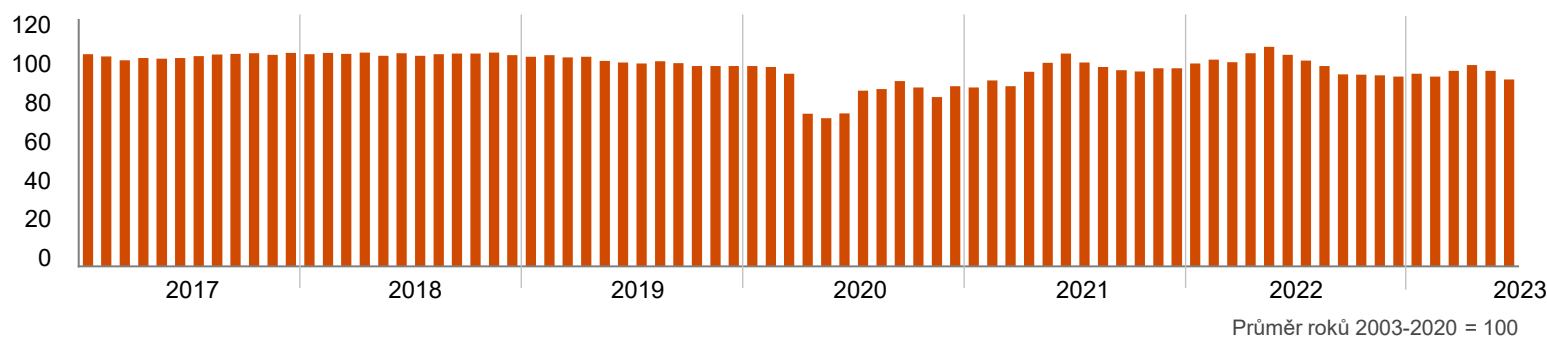
- I přes ekonomické zpomalení v průběhu roku 2022 se nezaměstnanost udržela na relativně nízkých hodnotách, v květnu 2023 dosáhla na hodnotu 3,5 %.
- Očekává se, že nezaměstnanost tento rok mírně vzroste, přesto se i přes nepříznivý ekonomický vývoj udrží na relativně nízkých hodnotách.

Rostoucí mzdy

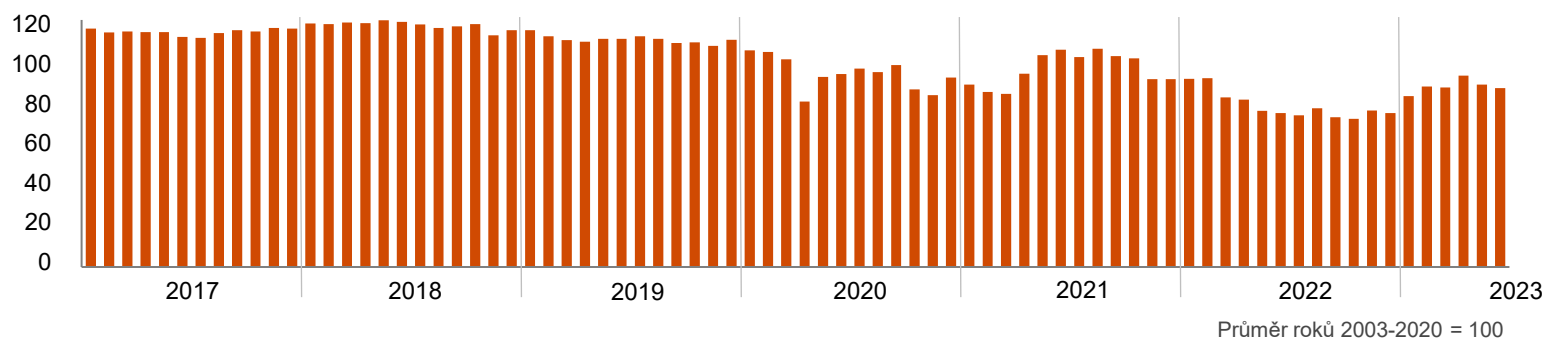
- Průměrná hrubá mzda dosáhla v prvním čtvrtletí roku 2023 výše 41 265 Kč, oproti stejnému období roku 2022 tedy vzrostla o 8,7 %. Naopak oproti předchozímu čtvrtletí se jedná o mírný pokles.
- Vysoká inflace ale způsobila pokles reálných mezd a tedy koupěschopnosti obyvatelstva. To se odráží negativně v poptávce po autech, zejména na straně domácností.

V prvním pololetí roku 2023 důvěra podnikatelů opět pokračovala v mírně klesajícím trendu. Důvěra spotřebitelů zaznamenává v porovnání s předchozím rokem mírné oživení.

Indikátor důvěry podnikatelů

Indikátor důvěry spotřebitelů

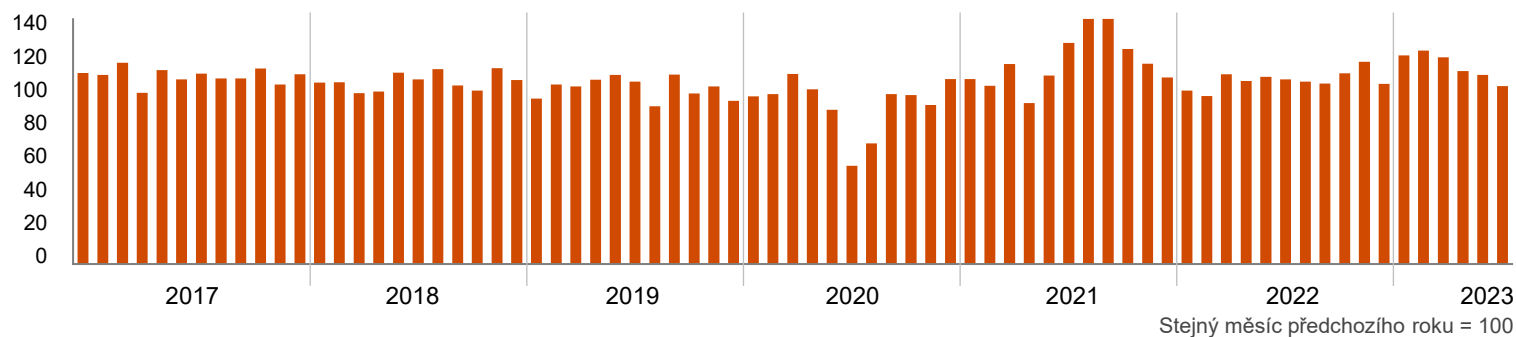
Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

Důvěra v ekonomiku

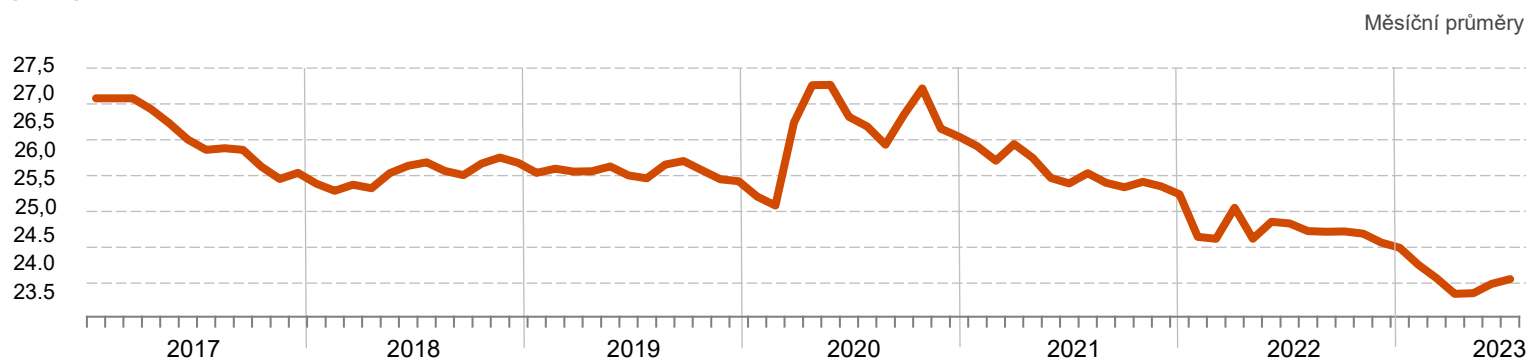
- Důvěra podnikatelů se po odrazu ze svého minima na jaře 2020 vyvíjí relativně stabilně. V prvním pololetí roku 2023 zaznamenává index důvěry podnikatelů stabilní vývoj přibližující se průměru předcovidových let. Dá se předpokládat, že vývoj bude stagnovat vzhledem k hospodářskému zpomalení a konfliktu na Ukrajině, případně dojde k mírnému zlepšení
- Důvěra spotřebitelů zaznamenává oživení a mírný nárůst v porovnání s předchozím rokem. To je pozitivní signál i pro poptávku po automobilech. Stále je však pod průměrnými hodnotami předcovidových let.

Index nových průmyslových zakázek už přibližně půl roku setrvale klesá, což signalizuje negativní sentiment ohledně budoucího vývoje ze strany průmyslu. Koruna v posledních výrazně posílila.

Nové průmyslové zakázky

Vývoj EUR/CZK

Zdroj: ČSÚ, ČNB, analýza PwC

Nové zakázky a zahraniční obchod

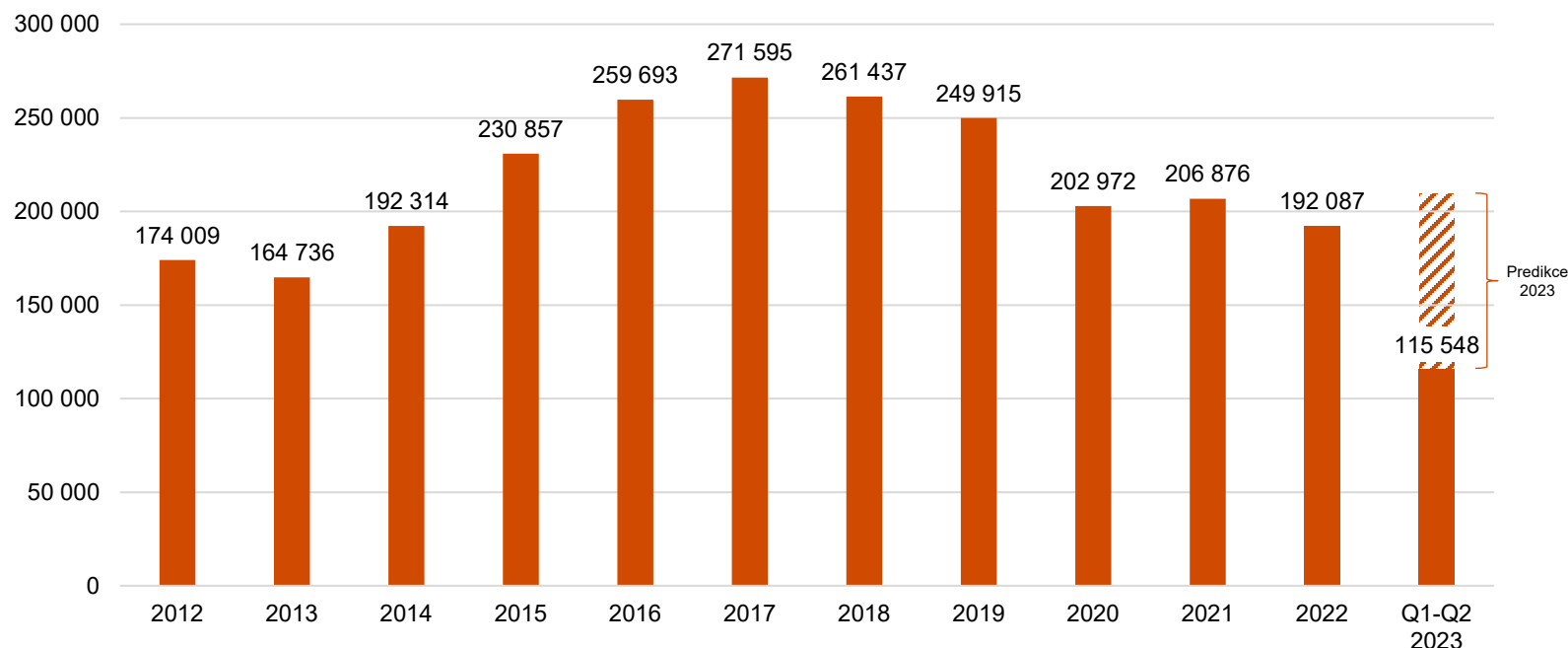
- Od výrazných propadů v roce 2020 a 2021 se objem nových průmyslových zakázek v průběhu roku 2022 stabilizoval a mírně rostl. Rok 2023 je ale ve znamení postupného mírného poklesu nových zakázek v souvislosti s celkovým ekonomickým zpomalením.
- Od poloviny roku 2022 koruna stabilně posiluje. V dubnu 2023 dosáhla úrovně 23,4 CZK/EUR. Následně mírně oslabila a v červnu činila 23,6 CZK/EUR.
- Pokles nových zakázek indikuje pokračující ekonomické zpomalení a tedy negativní vliv na poptávku po autech.
- Relativně silná koruna pomáhá českým spotřebitelům dosáhnout na zahraniční zboží, tedy i automobily.

Registrace vozidel v České republice

V polovině roku 2023 bylo registrováno 115 548 osobních automobilů, o 17 % více než za stejné období minulý rok. Tento nárůst signalizuje pozitivnější výhled počtu registrací na celý rok 2023.

Celkový počet registrací osobních automobilů

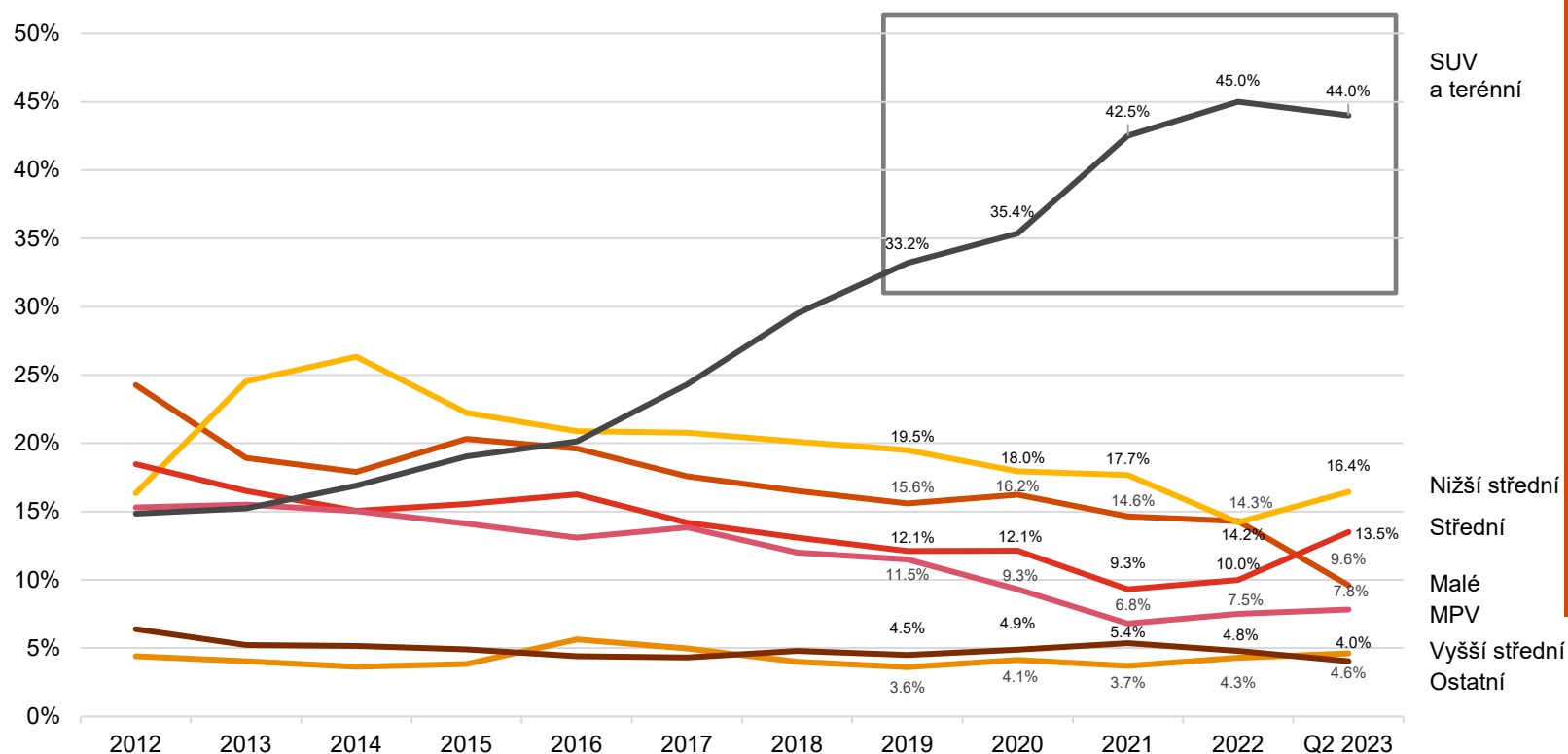
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace osobních automobilů

- K červnu 2023 bylo v České republice registrováno celkem 115 548 osobních automobilů.
- Oproti prvnímu pololetí roku 2022, během kterého bylo registrováno 98 916 osobních automobilů, se jedná o nárůst o 16,8 %.
- Tento nárůst lze vysvětlit pozitivnější situací v dodavatelském řetězci, schopností automobilek snižovat dodací lhůty, ale také odloženou poptávkou z let předchozích. Strana poptávky je stále ovlivňována přetrvávajícím nepříznivým ekonomickým vývojem.
- Pro rok 2023 očekáváme 210-220 tisíc nových registrací vzhledem k vývoji v prvních dvou čtvrtletích 2023.

Podíl vozů SUV mírně klesl, naopak vzrostl podíl vozů nižší střední a střední třídy vzrostly, pravděpodobně z důvodu přesunu spotřebitelů k levnějším vozům.

Podíl obchodních tříd na registracích nových osobních automobilů

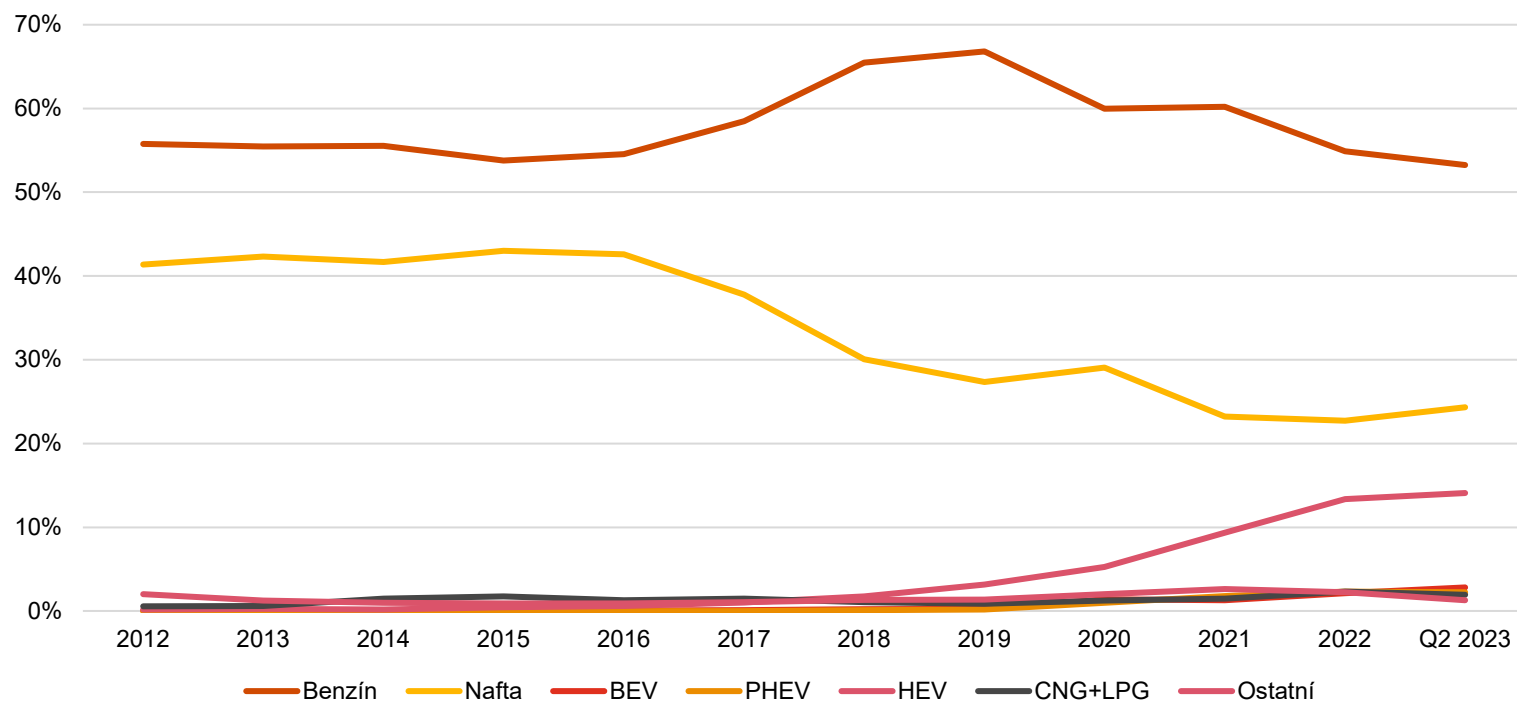
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace vozů dle obchodních tříd

- V druhém čtvrtletí roku 2023 dosáhl podíl registrovaných SUV a terénních vozů 44,0 %, což značí drobný pokles. Tento segment však nadále zůstává nejdominantnějším v počtu registrací nových osobních automobilů.
- Podíl vozů kategorie střední a nižší střední třídy mírně narůstá. Naopak podíl vozů v kategorii malé třídy naopak neustále klesá.
- Na skladbu registrovaných vozů může mít vliv také vysoká inflace a přesun některých spotřebitelů k levnějším vozům střední či nižší střední třídy.

Podíl hybridního pohonu (HEV) nadále roste a v prvním čtvrtletí roku 2023 dosáhl 14,1 % na celkových registracích. Mírně roste i podíl elektrifikovaných vozů, v absolutním měřítku je ale jejich podíl stále nízký.

Podíl druhů pohonu na registracích nových osobních automobilů

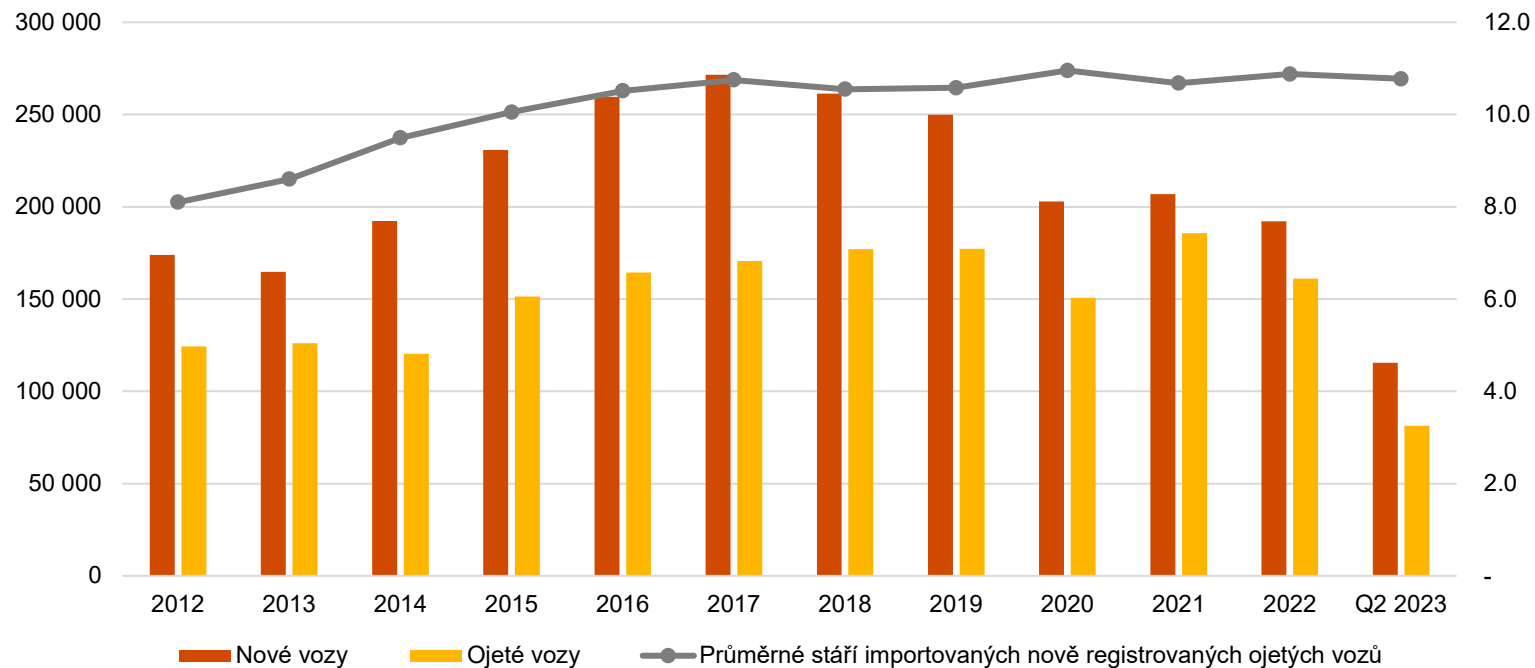
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace vozů dle typu pohonu

- Registrace automobilů s klasickým benzínovým pohonem nadále mírně klesají, aktuálně dosahují hodnoty ca 53,3 %. Registrace diesellových aut, naopak mírně vzrostly. Oproti hodnotám z let 2016 je ale téměř na polovině.
- Stabilně roste podíl hybridních vozů. V druhém čtvrtletí roku 2023 se podíl zvýšil na 14,1 % (z 12,7 % za celý rok 2022).
- Podíl elektrifikovaných aut roste mírným tempem. V druhém čtvrtletí roku 2023 podíl elektrifikovaných vozidel překročil 5 % – plně elektrická (BEV) dosáhl na 2,8 % a plug-in hybridních (PHEV) vozidel dosáhl na 2,3 %.
- Registrace elektrifikovaných aut (tj. BEV a PHEV) v ČR stále zaostávají za mnoha státy západní Evropy, například v sousedním Německu dosahují okolo 20 %.

Registrace ojetých dovezených vozů za první dvě čtvrtletí roku 2023 oproti stejnému období roku 2022 klesly o 9 %.

Vývoj registrací nových vs. dovezených ojetých vozidel

Registrace dovezených ojetých aut

- Registrace dovezených ojetých automobilů za první dvě čtvrtletí roku 2023 přesáhly 81 tisíc vozů, což značí pokles o 9 % oproti stejnému období předchozího roku.
- Pokles registrací ojetých dovezených aut, předpokládáme, souvisí s celkovým poklesem prodejů aut v posledních dvou letech a celkovou ekonomickou situací.
- Průměrné stáří importovaných ojetých automobilů s první registrací v České republice se dlouhodobě udržuje okolo vysoké hodnoty 10-12 let. V prvních dvou čtvrtletích roku 2023 dokonce mírně vzrostlo na 10,8 let (z 10,7 let). Zvyšování stáří aut by bylo nepříznivým znamením pro kvalitu vozového parku v ČR, ač aktuální nárůst není významný.

Zdroj: SDA, analýza PwC

Pro rok 2023 i přes negativní ekonomickou situaci očekáváme celkem výrazný nárůst registrací osobních aut oproti roku 2022.

Poptávka

Poptávka po automobilech je výrazně ovlivněna současnou přetrvávající nepříznivou ekonomickou situací.

Předpokládáme, že druhá polovina roku 2023 bude pokračovat ve znamení nižší poptávky zejména ze strany domácností. Ty reagují na nejistotu ekonomického vývoje a vysokou inflaci, která snižuje reálné mzdy.

Na druhou stranu vzhledem ke dlouhým dodacím lhůtám automobilů z minulého roku budou významnou část v roce 2023 představovat dodávky aut objednaných v předchozím roce, jejich podíl bude ale v průběhu druhého pololetí mírně klesat.

Nabídka

Na straně nabídky vnímáme zlepšující se situaci.

Oproti předchozímu roku, kdy se nedostatek výrobních vstupů negativně projevil v dlouhých dodacích lhůtách a obecně omezenější nabídce automobilů, nyní se automobilkám daří situaci zlepšovat. Některé automobilky již hlásí výrobu bez problémů s dostupností vstupů.

Problémy bude nadále způsobovat inflace, která tlačí i na nárůst cen vozů. Do nich se navíc promítají také značné investice automobilek do elektromobility. To bude pravděpodobně představovat hlavní výzvu pro nejbližší roky.

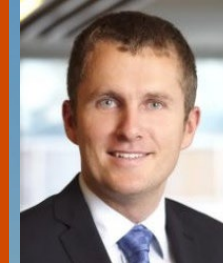
Pro tento rok očekáváme nárůst registrací oproti loňskému roku, a to 210 – 220 tisíc nových registrací OA.

Naši předpověď tak revidujeme směrem vzhůru s ohledem na vývoj Q2 2023.

Daniel Janeček
+420 734 353 797
daniel.janecek@pwc.com

Pavel Štefek
+420 731 635 081
pavel.stefek@pwc.com

© 2023 PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. Všechna práva vyhrazena. „PwC“ je značka, pod níž členské společnosti PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) podnikají a poskytují své služby. Společně tvoří světovou síť společností PwC. Každá společnost je samostatným právním subjektem a jednotlivé společnosti nezastupují síť PwCIL ani žádnou jinou členskou společnost. PwCIL neposkytuje žádné služby klientům. PwCIL neodpovídá za jednání či opomenutí jednotlivých společností sítě PwC, ani nemůže kontrolovat výkon jejich profesionální činnosti či je jakýmkoli způsobem ovlivňovat.